

BOEKAANKONDIGINGEN.

RICARDO JORGE, *Les pestilences et la convention internationale, Institut Central d'Hygiène, Lisbonne 1926.*

De heer JORGE, de vertegenwoordiger van Portugal in het *Office international d'Hygiène* te Parijs, is iemand die met groote voorliefde zich wijdt aan de epidemiologie van pest en cholera. Nu is bij hem het verlangen opgekomen de vele bladzijden vullende (bijgepolijste) stenogrammen van wat hijzelf aan de groene tafel van het Office betoogd heeft met groote letter te laten afdrukken, afgewisseld met samenvattinkjes der betoogen van anderen, in halve regels van kleine letters: iets als een film, waaruit alle figuren, behalve die van den Held, zijn weggedoezeld.

De opmerkingen van den heer JORGE treffen vooral door den keurigen vorm en de gladde betoogtrant. Veel oorspronkelijks, behalve de ervaringen in Portugal, zal men er niet in vinden.

J. J. VAN LOGHEM.

„*Das Sputum*” von Prof. Dr. HEINRICH VON HOESSEIN, Berlin. Uitgegeven bij JULIUS SPRINGER, 2de druk 1926.

Dit zeer omvangrijke werk behandelt het sputum in al zijn onderdeelen. In de eerste plaats wordt een hoofdstuk gewijd aan de natuurkundige en chemische eigenschappen van het sputum. Hierin worden achtereenvolgens uitvoerig behandeld de hoeveelheid, het soortelijk gewicht, de kleur, de doorschijnendheid, de pigmentering en de smaak der sputa bij verschillende ziektebeelden. Hieruit ziet men, dat reeds deze vrij oppervlakkige beschouwing der sputa een groote waarde kan uitmaken voor de diagnose. Evenzoo geeft het volgende hoofdstuk, handelende over de samenstelling van het sputum, nl. slijmig, etterig sereus, bloedig, enz. zeer waardevolle aanknoopingpunten.

In het derde hoofdstuk worden de, in de sputa te herkennen bestanddeelen, besproken. Men wordt hier, evenzeer als overigens bij de voorgaande hoofdstukken getroffen door de prachtig uitgevoerde en duidelijke afbeeldingen. Zeer lezenswaardig is in dit hoofdstuk de uitgebreide beschouwing der spiralen van CURSCHMANN.

Het vierde hoofdstuk behandelt het microscopisch onderzoek. Naast de wijze op welke deze dient te geschieden, laat schrijver weder aan de hand van duidelijke afbeeldingen de verschillende, te vinden elementen, zien. Ook dus weder een hoofdstuk, dat de waarde van een nauwkeurig sputumonderzoek ten sterkste belicht.

Vervolgens wordt een overzicht gegeven van het chemisch onderzoek van het sputum. Dit hoofdstuk met groote wetenschappelijke waarde, geeft echter voor de practijk minder direct nut. Echter de verstrekte gegevens zijn daarom niet minder waardevol.

Ten slotte is er als zesde hoofdstuk aan toegevoegd „Het bacteriologisch onderzoek van het sputum”. Achtereenvolgens worden